

SHASTRI (B.A.)
[Graduation with Sanskrit Major/opted Shashtra]
शास्त्रप्रथमवर्षम्
(Shastri, 1st year)

क्र.सं.	पत्रसंख्या (Paper)	निर्दिष्टग्रन्थभागः/ विषयः (Prescribed Subject)	स्वाध्यायसामग्री (Self-Learning Materials provided)
1.	प्रथमपत्रम् (१०० अङ्काः)	<p>(पञ्चमषष्ठपत्रयोः निमित्तं ये ऐच्छिक-शास्त्रीयविषयत्वेन व्याकरणं न स्वीकृतवन्तः तेषां कृते) लघुसिद्धान्तकौमुदी (सुबन्ततिङन्तप्रकरणे परित्यज्य)</p> <p>पञ्चमषष्ठपत्रयोः निमित्तं ये ऐच्छिक-शास्त्रीयविषयत्वेन व्याकरणं स्वीकृतवन्तः तेषां कृते - तर्कभाषा</p>	<p>खण्डः - १ संज्ञा-प्रकरणम् Ref.- https://www.sanskritfromhome.in/</p> <p>खण्डः - २ अच्-सन्धि-प्रकरणम्</p> <p>खण्डः - ३ हल्-सन्धि/विसर्गसन्धि-प्रकरणम्</p> <p>खण्डः - ४ कृदन्त-प्रकरणम्</p> <p>खण्डः - ५ समास-प्रकरणम् Ref. - https://www.sanskritfromhome.in/</p> <p>खण्डः - ६ तद्धितप्रकरणम् -१ Ref. https://www.sanskritfromhome.in/course/taddhita</p> <p>खण्डः - ७ तद्धितप्रकरणम् - २</p> <p>खण्डः - ८ तद्धितप्रकरणम् - ३</p> <p>खण्डः - १ तर्कभाषा-परिचयः</p> <p>खण्डः - २ प्रमाणविचारः - १</p> <p>खण्डः - ३ प्रमाणविचारः - २</p> <p>खण्डः - ४ प्रमेयविचारः - १</p>
2.	द्वितीयपत्रम् (१०० अङ्काः)	आङ्ग्लभाषा / English	The Book for Shastri I
3.	तृतीयपत्रम् (१०० अङ्काः)	हिन्दी मध्यकालीन हिन्दी काव्य, कहानी, एकांकी एवं व्याकरण	<p>खण्ड - 1 मध्यकालीन हिन्दी काव्य</p> <p>खण्ड - 2 सगुण भक्ति काव्य एवं रीति काव्य</p> <p>खण्ड - 3 हिन्दी कहानी भाग - एक</p> <p>खण्ड - 4 हिन्दी कहानी भाग - दो</p> <p>खण्ड - 5 एकांकी</p> <p>खण्ड - 6 हिन्दी व्याकरण</p>
4.	चतुर्थपत्रम् (ऐच्छिकः आधुनिकः विषयः (१०० अङ्काः) Elective Modern subject (Any one)	<p>अर्थशास्त्रम् / Economics [माध्यम - हिन्दी / Eng] व्यष्टिगत आर्थिक सिद्धान्त- एक परिचय / Micro Economics</p> <p>राजनीति-विज्ञान / Political Science [माध्यम - हिन्दी / Eng]</p>	<p>खण्ड - 1 आर्थिक विश्लेषण</p> <p>खण्ड - 2 उपभोक्ता एवं उत्पादक व्यवहार</p> <p>खण्ड - 3 बाजार</p> <p>खण्ड - 4 साधनों का आवंटन</p> <p>खण्ड - 5 बाजार एवं व्यापार</p> <p>खण्ड - 1 राजनीतिक सिद्धान्त एक परिचय</p> <p>खण्ड - 2 राज्य, लोकतंत्र एवं नागरिक समाज</p> <p>खण्ड - 3 राजनीतिक अवधारणाएँ</p>

		राजनीति विज्ञान के सिद्धान्त	खण्ड - 4 राजनीतिक सिद्धान्त: पाश्चात्य विचारक
			खण्ड - 5 राजनीतिक सिद्धान्त: भारतीय विचारक
		इतिहास: / History [माध्यम – हिन्दी / Eng] इतिहास (पाषाणकाल से 8वीं शताब्दी ई. तक)	खण्ड - 1 भारतीय इतिहास का आरम्भिक काल
			खण्ड - 2 आद्य ऐतिहासिक से वैदिक काल
			खण्ड - 3 6ठीं शताब्दी ई. पू. का भारत
			खण्ड - 4 भारत का प्रथम साम्राज्य
			खण्ड - 5 मौर्योत्तर भारत (200 ई. पू. से 300 ई. तक)
			खण्ड - 6 गुप्त एवं गुप्तोत्तर भारत
5.	पञ्चमपत्रम् ऐच्छिक: शास्त्रीय: विषय: -साहित्यम् (१०० अङ्काः)	साहित्यदर्पणः (प्रथम-दशमपरिच्छेदौ)	खण्ड: - १. भूमिका प्रथमपरिच्छेदश्च
			खण्ड: - २. अलङ्कारपरम्परा शब्दालङ्कारश्च
			खण्ड: - ३. अर्थालङ्कारनिरूपणम् (क)
			खण्ड: - ४. अर्थालङ्कारनिरूपणम् (ख)
			खण्ड: - ५. अर्थालङ्कारनिरूपणम् (ग) उपसंहारश्च

6.	षष्ठपत्रम् ऐच्छिकः शास्त्रीयः विषयः साहित्यम् (१०० अङ्काः)	कादम्बरी (शुकनासोपदेशान्तभागः)	खण्ड: - १ गद्यकाव्यं मङ्गलपद्यादिकञ्च
			खण्ड: - २ शूद्रकादिवर्णनम्
			खण्ड: - ३ शुकशकुनिवृत्तान्तादिवर्णनम्
			खण्ड: - ४ जाबाल्याश्रमादिवर्णनम्
			खण्ड: - ५ विलासवतीवर्णनादिकम्
			खण्ड: - ६ इन्द्रायुधादिवर्णनम्
			खण्ड: - ७ शुकनासोपदेशः – क

7.	पञ्चमपत्रम् ऐच्छिकः शास्त्रीयः विषयः - फ.ज्यौतिषम् (१०० अङ्काः)	लघुजातकम्	खण्ड: - १ गृहग्रहभावविचारः
			खण्ड: - २ ग्रहबलाधानसूतिकाखण्डः
			खण्ड: - ३ नष्टजातकारिष्टायुयोगखण्डः
			खण्ड: - ४ फलादेशखण्डः
8.	षष्ठपत्रम् ऐच्छिकः शास्त्रीयः विषयः - फ.ज्यौतिषम् (१०० अङ्काः)	ताजिकनीलकण्ठी (संज्ञातन्त्रमात्रम्)	खण्ड: - १ गृहाध्याये पूर्वार्धम्
			खण्ड: - २ गृहाध्याये उत्तरार्धम्
			खण्ड: - ३ षोडशयोगाध्यायः
			खण्ड: - ४ सहमाध्यायः
9.	पञ्चमपत्रम् ऐच्छिकः शास्त्रीयः विषयः -व्याकरणम्	वैयाकरण-सिद्धान्तकौमुदी (स्त्रीप्रत्ययाद् आरभ्य समासाश्रयविधि-पर्यन्तो भागः)	खण्ड: - १ स्त्रीप्रत्ययप्रकरणम् – १
			Ref.- https://www.sanskritfromhome.in/
			खण्ड: - २ स्त्रीप्रत्ययप्रकरणम् - २
			खण्ड: - ३ कारकप्रकरणम् – १

	(१०० अङ्काः)		Ref. - https://www.sanskritfromhome.in/course/kaumudi-kaaraka
			& https://www.sanskritfromhome.in/course/ma1-kaaraka_samaasa
			खण्डः - ४ कारकप्रकरणम् - २
			खण्डः - ५ समासपरिचयः (अव्ययीभावसमासश्च)
			Ref. - https://www.sanskritfromhome.in/course/ma2-samaasa
			खण्डः - ६ तत्पुरुषसमासप्रकरणम् - १
			खण्डः - ७ तत्पुरुषसमासप्रकरणम् - २
			खण्डः - ८ तत्पुरुषसमासप्रकरणम् - ३
			खण्डः - ९ बहुर्वीहिसमासप्रकरणम्
			खण्डः - १० द्वन्द्वसमासप्रकरणम्
			खण्डः - ११ समासपरिशिष्टम्

10.	षष्ठपत्रम् ऐच्छिकः शास्त्रीयः विषयः - व्याकरणम् (१०० अङ्काः)	महाभाष्यम् (प्रथमाध्याये प्रथमपदे आदितः चत्वारि आहिनकानि)	खण्डः - १ व्याकरणाध्ययनस्य प्रयोजनविचारः, शब्दतत्त्वविचारश्च
			खण्डः - २ शब्दानां ज्ञानप्रयोगनित्याऽनित्यविचारः व्याकरणतत्त्व-वर्णोपदेशविचारश्च
			खण्डः - ३ वर्णसमाम्नायविचारः
			Ref. - https://www.sanskritfromhome.org/course-listing

◆◆◆